

РЕСТОРАННИЙ БІЗНЕС ПІД ЧАС ВІЙНИ

Марковська А. В.

*добувач вищої освіти ступеня доктора філософії третього курсу
спеціальності 073 – Менеджмент
кафедри менеджменту
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Жолобнюк Д. О.

*здобувач вищої освіти другого (магістерського рівня) спеціальності
073 – Менеджмент
Міжнародного гуманітарного університету
Науковий керівник: **Дишкантюк О. В.**
кандидат технічних наук, доцент,
доцент кафедри готельно-ресторанного та туристичного бізнесу
Міжнародного гуманітарного університету
м. Одеса, Україна*

24 лютого 2022 року стало чорною сторінкою в історії новітньої України. З початком бойових дій змінилося життя практично кожного жителя нашої країни.

Не виключенням став і ресторанний бізнес, який суттєво постраждав внаслідок збройної агресії росії до України. Так, станом на кінець листопада в Україні зачинилося близько 7 тисяч ресторанів та кафе. Натомість, відкрилося трішки більше 2000 нових подібних закладів.

При цьому, в порівнянні з початком лютого 2022 року ринок зменшився на 25 %. При цьому у деяких областях України падіння відповідного сектору економіки становило 30 % (Дніпропетровська, Київська, Одеська області), а в окремих – навіть більше 50 % (Запорізька, Харківська, Луганська області).

Натомість, позитивна динаміка спостерігається лише у західних областях. У Львові та області кількість ресторанів та кафе зросла приблизно на 30 %, а у Закарпатській, Чернівецькій, Івано-Франківській областях спостерігалось зростання приблизно на 20 %.

Хронологічно, найбільша динаміка закриття ресторанів та кафе спостерігалася в східних, північних, південних та центральних регіонах країни у березні-червні 2022 року. Однак вже з липня ресторани почали відкриватися (переважно в м. Києві та західних областях).

Загалом, з початку повномасштабного військового вторгнення росії на територію України найбільш інтенсивно розвивався ресторанный ринок у Львові. З березня по грудень там було відкрито більше 500 нових закладів. З усіх міст на Західній Україні м. Львів виявилось найкосмополітичнішим і найбільш заповненим.[1]

Потрібно відмітити, що найчастіше відкривалися повністю нові ресторани та кафе. Це відбувалося через те, що часто колишні їх приміщення або були повністю знищені внаслідок бойових дій, або залишилися на окупованій території. Тому речі та обладнання або не було змоги вивезти, або просто нічого не залишалось внаслідок руйнації закладу.

На сьогоднішній день ресторани інвестори розглядають міста Західної України як найбільш вигідні для запуску нового бізнесу. Інвестиції для розвитку вітчизняного ресторанного бізнесу закордоном практично не розглядаються та не надаються.

Потрібно відмітити, що показники галузі ресторанного бізнесу в цілому є доволі динамічними. Так, якщо в зоні бойових дій ситуація з роботою ресторанів та кафе залишається незмінною, то на територіях, які територіально віддалені від лінії фронту, ресторани та заклади ресторанного господарства продовжують свою роботу.

Як зазначають експерти, окремі підприємства в сучасних важких умовах праці змогли наростити обсяги виробництва продукції, часто – невластивою для них, у 5–7 разів. Ресторани та кафе західних регіонів забезпечували харчування до 50 тисяч осіб на день та, як наслідок, в рази збільшили обсяг своїх послуг [3].

Також багато ресторанів та кафе страждають найбільше тому, що комунальні витрати їм сьогодні ніхто не компенсує. Тому більшість працюючих побідних закладів максимум виходить «в нуль», щоб втриматися «на плаву».

Підсумовуючи, зазначимо, що війна перш за все «вдарила» по ключовій ланці ресторанного бізнесу – постачанню продуктів. Одразу кілька вітчизняних рестораторів визнали серйозні перебої у логістиці та нестачу певних продуктів.

Ресторанам і зараз досить складно знайти спеції, томатну пасту, алкоголь та імпортні товари (авокадо і лосось). Деякі постачальники та фабрики взагалі припинили роботу [2].

Тому говорити про те, як буде виглядати ресторанный бізнес далі, – зарано. В більшості своїй ресторатори зайняли вичікувальну позицію. І у сучасних умовах, як і в ситуації з Covid-19, ресторанный бізнес знаходиться у стані очікування та виживання. Все залежить від того, яким буде початок наступного року і які події він принесе.

Література:

1. Ресторанний бізнес під час війни: де найбільш інтенсивно відкриваються нові заклади. URL: https://24tv.ua/business/restoranniy-biznes-pid-chas-viyni-vidkrittya-restoraniv-ukrayini_n2151721 (дата звернення: 15.02.202)

2. Симоненко К. Нагодувати й вижити: як ресторанний бізнес змінився під час війни. URL: <https://rau.ua/novyni/restorannij-biznes-chas-viyni> (дата звернення: 22.02.2023)

3. Як український ресторанний бізнес адаптується до викликів війни: дослідження. URL: <https://business.rayon.in.ua/news/547964-yak-ukrainskiy-restoranniy-biznes-adaptuetsya-do-viklikiv-viyni-doslidzhennya> (дата звернення: 27.01.2023)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-300-5-19>

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Олійник Д. А.

*здобувач вищої освіти першого (бакалаврського рівня)
спеціальності 292 – Міжнародні економічні відносини*

Міжнародний гуманітарний університет

Науковий керівник: Зеркіна О. О.

кандидат економічних наук, доцент,

доцент кафедри економіки та міжнародних відносин

Міжнародний гуманітарний університет

м. Одеса, Україна

На сьогоднішній день економіку України захопила масштабна криза, що зумовлена воєнним конфліктом на Донбасі, пандемією Covid-19 та повномасштабним вторгненням росії, внаслідок чого виробнича діяльність перейшла в стан рецесії по всій території нашої країни та призвела вітчизняну економіку до абсолютного визначення. Тому нарощення інвестиційної діяльності є стратегічно важливим аспектом, так як це надасть можливість модернізувати технології та виробництво, і в результаті подолати кризові явища та забезпечити сталий розвиток.

В Україні базовим правовим актом в сфері регулювання інвестиційної діяльності є Закон України «Про інвестиційну діяльність». Даним законом встановлено, що інвестиційна діяльність – це комплекс